

Cyngor Sir CEREDIGION

ADRODDIAD I'R: Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach

DYDDIAD: 28ain Gorffennaf 2022

LLEOLIAD:

TEITL: Adroddiad ar y ffioedd arfaethedig ar gyfer Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021

PWRPAS YR ADRODDIAD: **Cytuno ar y strwythur ffioedd arfaethedig ar gyfer y ddeddfwriaeth newydd**

**Y RHESWM Y MAE
CRAFFU WEDI GOFYN AM
Y WYBODAETH:**

CEFNDIR:

Cyflwynwyd Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021 (y ddeddfwriaeth) i warchod mwy ar les anifeiliaid a werthir yn anifeiliaid anwes. Mae'r rheoliadau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i fwy o werthwyr preifat anifeiliaid gael eu trwyddedu i wneud yn siŵr y caiff diogelwch lles anifeiliaid ei gymhwyso. Maent hefyd yn disodli deddfwriaeth drwyddedu Siopau Anifeiliaid anwes cyfredol. Mae'r ddeddfwriaeth newydd yn dod â mwy o werthwyr anifeiliaid anwes yn rhan o'r drefn drwyddedu ac felly'n cyflwyno strwythur ffioedd ehangach. Mae angen cytuno ar y ffioedd newydd hyn er mwyn iddynt gael eu cyflwyno, a bod gwerthwyr anifeiliaid anwes yn cael eu trwyddedu.

Y SEFYLLFA BRESENNOL:

Cafwyd cyflwyniad i'r ddeddfwriaeth newydd drwy'r broses ddemocrataidd yn 2021. Mae'r adroddiad i'w weld yn Atodiad 1 er mwyn rhoi cefndir y ddeddfwriaeth yn llawn.

Mae'r broses o gyfrifo ffioedd yn seiliedig ar sail adennill costau ac mae'n dilyn y polisi Cynyddu Incwm y cytunwyd arno gan y Cyngor. Mae adolygiad o awdurdodau eraill wedi canfod bod y ffioedd yn gyson o ran lefel.

Ffioedd Arfaethedig

Math o Drwydded	Ffi 2022/2023	Gorfodi	Cyfanswm Ffi'r Drwydded (yn daladwy ar wahân)
Trwydded Lawn Newydd (bach)	455.00	45.00	500.00
Trwydded Lawn Newydd (canolig)	545.00	45.00	590.00
Trwydded Lawn Newydd (mawr)	645.00	45.00	690.00
Adnewyddu (bach)	405.00	45.00	450.00
Adnewyddu (canolig)	450.00	45.00	495.00
Adnewyddu (mawr)	500.00	45.00	545.00
Ymweliad Cynghorol - swyddog	45 fesul awr		
Ymweliad Cynghorol - milfeddyg	Ar gost		
Nodiadau			
Bach - gwerthiannau fel hobi gyda 10 anifail neu lai (200 pysgodyn) ar werth ar un adeg			
Canolig - gwerthiannau fel hobi o fwy na 10 anifail, ac eiddo masnachol bach			
Mawr - eiddo masnachol mawr			

Mae'r ffi orfodi yn gynwysedig yn ffioedd 2022/2023 er mwyn cwmpasu'r gwaith ychwanegol yr ymgwymerodd yr awdurdod ag ef wrth ddynodi gweithredwyr sy'n gweithredu heb drwydded. Wrth i'r gweithredwyr nad oeddent yn destun trwyddedu'n flaenorol gael eu cynnwys, yna bydd yr angen am y ffi hon yn lleihau. Rhestrir y taliadau am ffioedd gorfodi ychwanegol yn y ddeddfwriaeth.

Mewn perthynas â phenderfynu pwy fydd angen trwydded o dan y ddeddfwriaeth newydd, mae'r canlynol a gymerir o'r canllawiau statudol yn darparu meini prawf ar gyfer asesu.

Beth sydd i mewn ac allan o'r cwmpas: Gwerthu Anifeiliaid fel Anifeiliaid Anwes

Mae Atodlen 1 i Reoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021 ("y rheoliadau") yn diffinio gweithgareddau trwyddedadwy gwerthu anifeiliaid anwes. Mae'r gweithgaredd trwyddedadwy wedi'i gyfyngu i fusnesau neu'r rhai sy'n gweithredu ar sail fasnachol. Prawf Busnes

Mae'r rheoliadau'n pennu dau Brawf Busnes enghreifftiol i'w hystyried wrth benderfynu a ddylai gweithgaredd gael ei ddynodi'n fasnachol, ac felly o fewn cwmpas y rheoliadau. Nid dyma'r unig ffactorau i'w hystyried ond maent yn enghreifftiau, ac mae ffactorau eraill, fel y

rhai a restrir yn y naw bathodyn masnach a nodir gan CThEM, hefyd yn berthnasol. Mae'r rheoliadau'n cynnwys y canllawiau canlynol ar y mater hwn:

Mae'r amgylchiadau y mae'n rhaid i awdurdod lleol eu hystyried wrth benderfynu a yw gweithgaredd yn cael ei gynnal fel rhan o fusnes at ddibenion yr Atodlen hon yn cynnwys, er enghraifft, a yw'r gweithredwr—

(a) yn gwneud unrhyw werthiant drwy'r gweithgaredd, neu'n cynnal y gweithgaredd fel arall, gyda'r bwriad o wneud elw, neu

(b) yn ennill unrhyw gomisiwn neu ffi o'r gweithgaredd.

Bwriad y canllawiau hyn yw cynorthwyo arolygwyr i bennu a yw gweithgaredd yn ddarostyngedig i'r rheoliadau ai peidio, gan nodi y bydd angen elfen o wneud dyfarniad yn y pen draw.

Isod, nodir enghreifftiau o'r math o weithgaredd y dylid neu na ddylid ei ystyried o fewn cwmpas y rheoliadau a'r dangosyddion y dylid eu hystyried wrth bennu a oes angen trwydded.

Dylai arolygwyr Awdurdodau Lleol ystyried holl elfennau'r cyngor isod a'u pwysu a'u mesur yn erbyn ei gilydd cyn penderfynu a yw gweithgaredd yn dod o fewn cwmpas y rheoliadau.

Gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes: Testun y diffiniad yn Atodlen 1 i'r rheoliadau

Mae gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes (neu gyda'r bwriad o'u hailwerthu yn ddiweddarach fel anifeiliaid anwes) wrth gynnal busnes yn cynnwys cadw anifeiliaid wrth gynnal busnes gyda'r bwriad o'u gwerthu neu eu hailwerthu.

Nid yw gweithgaredd a ddisgrifir ym mharagraff 2 yn cynnwys-

(a) gwerthu anifeiliaid wrth gynnal busnes cynhyrchu dyframaethol a awdurdodir o dan reoliad 5(1) o Reoliadau Iechyd Anifeiliaid Dyfrol (Cymru a Lloegr) 2009(2), neu

(b) Person sydd yn dal trwydded dan Reoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio Cŵn) (Cymru) 2014 sy'n gwerthu:

i ci bach y mae'r person wedi ei fridio ei hunan o'r fangre lle magwyd y ci bach hwnnw; neu

ii ci llawndwf y mae'r person wedi ei fridio ei hun.

Meini prawf sydd o fewn y cwmpas

Mae gweithgareddau sy'n bodloni un neu fwy o'r meini prawf canlynol yn destun trwyddedu:

1. Mewnforio, dosbarthu a gwerthu anifeiliaid gan fusnes.
2. Busnesau sydd wedi cofrestru gyda Tŷ'r Cwmnïau.
3. Busnesau neu unigolion sy'n gweithredu o eiddo domestig at ddibenion masnachol (dylid nodi efallai na fydd llawer ohonynt wedi'u rhestru dan Dŷ'r Cwmnïau).

4. Mangreoedd sydd ar agor i aelodau o'r cyhoedd neu i fusnesau eraill lle mae anifeiliaid ar gael i'w prynu.

Canllaw i ddangosyddion rhedeg busnes gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes

Gall y canlynol helpu wrth ystyried y meini prawf a restrir uchod:

- Mewnforio, dosbarthu a gwerthu anifeiliaid drwy gyfrwng ffi sefydlog;
- Prynu anifeiliaid gyda'r bwriad penodol o'u gwerthu ymlaen;
- Lle caiff anifeiliaid eu prynu ac yna eu hail-hysbysebu i'w gwerthu neu eu gwerthu o fewn cyfnod byr o amser;
- Nifer, amllder a/neu gyfaint gwerthiannau - mae trafodion systematig ac ailadroddus gan ddefnyddio'r un dull o hysbysebu yn debygol o ddangos gweithgaredd masnachol;
- Gallai nifer fawr o anifeiliaid yn cael eu gwerthu neu eu hysbysebu i'w gwerthu neu nifer uchel o doreidiau neu epil fod yn arwydd o fusnes;
- Gallai nifer isel o anifeiliaid yn cael eu gwerthu neu eu hysbysebu fod yn arwydd o fusnes sy'n gysylltiedig â phrisiau gwerthiant uchel neu elw mawr;
- Dewis ac amrywiaeth helaeth o anifeiliaid yn cael eu masnachu. Gallai amrywiaeth eang o rywogaethau neu ddsbarthiadau yn cael eu masnachu fod yn arwydd o natur fasnachol y gweithgaredd;
- Gallai nifer uchel o hysbysebion am anifeiliaid sydd ar werth, gan gynnwys ar wefannau mân hysbysebion, fod yn arwydd o ymddygiad masnachol, hyd yn oed lle nad oes gwerthiant gwirioneddol yn digwydd drwy'r rhyngwyd. Gallai hyn fod yn nifer uchel o hysbysebion ar unrhyw adeg neu dros gyfnod byr o amser, a/neu'n rheolaidd;
- Gallai hysbysebu drwy amrywiaeth o safleoedd, fforymau neu gyfryngau fod yn arwydd o weithgaredd masnachol.

Meini prawf sydd y tu allan i'r cwmpas

Mae gweithgareddau sy'n bodloni un neu fwy o'r meini prawf canlynol yn destun trwyddedu:

1. Gwerthiant anaml nifer fach o epil dros ben/stoc ormodol gan unigolyn preifat sy'n bridio anifeiliaid fel hobi, er pleser, i'w harddangos am wobr, neu ar gyfer addysg, astudio neu ddatblygiad gwyddonol. Efallai nad yw bridwyr hobi yn bridio gyda'r bwriad o wneud elw. Efallai eu bod yn bridio er mwyn gwella iechyd eu brîd, cynhyrchu stoc arddangos newydd neu annog parhad brîd prin. Ar gyfer hywogaethau gwerth isel sy'n gallu cynhyrchu nifer fawr o stoc ormodol, dylid ystyried gwerth y stoc a'r tebygolrwydd y bydd y gwerthwr yn gwneud elw. Os gwneir elw, dylid ystyried maint yr elw ac a oedd bwriad gwneud elw
2. Digwyddiadau wedi'u trefnu lle mae pobl yn cyfarfod i werthu anifeiliaid dros ben sydd wedi eu bridio ganddynt, neu anifeiliaid sydd y tu hwnt i'w gofynion, os ydynt ar agor i'r

cyhoedd ai peidio. Gwaherddir gwerthu anifeiliaid anwes fel busnes o farchnad neu stondin o dan Adran 2 Deddf Anifeiliaid Anwes 1951.

3. Busnesau Cynnyrch Dyframaethu sydd wedi'u hawdurdodi o dan reoliad 5(1) o Reoliadau Iechyd Anifeiliaid Dyfrol (Cymru a Lloegr) 2009, ac sy'n cael eu harolygu gan yr Arolygiaeth Iechyd Pysgod.
4. Ail-letya anifeiliaid ar sail anfasnachol, gan gynnwys cŵn bach a chathod bach.

Dangosyddion canllaw o weithgareddau sydd “y tu allan i'r cwmpas”

Gall y canlynol helpu wrth ystyried y meini prawf a restrir uchod:

- Mae nifer, amllder a/neu gyfaint gwerthiant – trafodion afreolaidd, nifer isel a/neu afreolaidd o hysbysebion/gwerthiannau neu nifer/gwerth isel yr anifeiliaid a werthir yn debygol o ddangos nad yw'r gweithgaredd yn fasnachol ei natur.
- Lle gall unigolyn ddangos bod y gweithgaredd yn cael ei gynnal fel hobi neu ar yfer addysg neu ddatblygiad gwyddonol, ac mai dim ond stoc dros ben sy'n cael ei werthu.

Gellid dangos hyn drwy ddangos tystiolaeth megis:

- (a) Adroddiadau neu astudiaethau a baratowyd gan yr unigolyn mewn perthynas â'r rhywogaethau a gedwir, gan gynnwys gwaith hunangyhoeddedig, gwaith a gyhoeddwyd ar gyfer cyfnodolion gwyddonol, gwaith a gyhoeddwyd yn y cyfryngaumasnach anifeiliaid anwes neu hobi, neu gyfraniadau amlwg i brosiectau cadwraeth.
- (b) Ffurflenni cais i gystadlaethau ar gyfer yr anifeiliaid a gedwir gan yr unigolyn.
- (c) Aelodaeth gofrestredig clwb neu gymdeithas sy'n berthnasol i'r anifeiliaid a gedwir gan yr unigolyn.
 - Wrth asesu a oes elw wedi'i wneud o werthu stoc dros ben, dylai arolygwyr ystyried y costau sy'n gysylltiedig â bridio a magu'r anifeiliaid, ochr yn ochr â'r costau sy'n gysylltiedig â chymryd rhan yn y gweithgaredd, boed hynny fel hobi, addysg neu ddatblygiad gwyddonol.
 - Weithiau, mae'n gallu bod yn gymhleth pennu a oes angen trwydded ar fridiwr cŵn gan fod llawer sydd ond yn bridio un neu ddau o doreidiau fel hobi, er y gallai'r cŵn bach na chedwir gan y bridiwr fod o werth uchel. Gall bridiwr hobi wario symiau mawr yn bridio i gael ci bach i barhau â llinach neu i'w arddangos, felly gallai'r elw fod yn isel mewn gwirionedd. Mae CThEM yn cyfeirio at “ddangosyddion masnach” i bennu a yw bridiwr yn rhedeg busnes. Dyma'r prif ddangosyddion i'w hystyried wrth geisio pennu a yw hobi wedi troi'n fasnach neu'n fusnes:

1) a ydynt yn bwriadu gwneud elw ac

2) a yw mynychder a nifer y trafodion (llawer ac yn aml) yn awgrymu eu bod yn rhedeg busnes?

- Lle gall unigolyn ddangos bod y gweithgaredd o ail-letya yn cael ei wneud ar sail nid er elw, ac nad yw'n bodloni'r prawf busnes. Mae Sefydliad Lles Anifeiliaid anfasnachol cyfreithlon yn cael ei ddiffinio fel:
- Person neu sefydliad sy'n derbyn anifeiliaid agored i niwed yn rheolaidd, boed yn anifeiliaid anwes, anifeiliaid sy'n cael eu ffermio, anifeiliaid gwyllt, anifeiliaid a warchodir neu anifeiliaid eraill, gyda'r nod o'u hailsefydlu a naill ai eu hail-letya neu eu rhyddhau (yn ôl i'r gwyllt), neu ddarparu gofal hirdymor.
- Wrth asesu hyn, dylech ystyried statws Elusennol y sefydliad neu ei statws fel Cwmni,
- Yng Nghyllideb 2016, cyhoeddodd Llywodraeth y DU lwfans newydd o £1,000 ar gyfer incwm masnachu o fis Ebrill 2017. Ni fyddai angen ystyried unrhyw un sy'n dod o dan y trothwy hwn yng nghyd-destun penderfynu a ydynt yn fusnes.
- Nid yw'r trothwy incwm masnachu o £1,000 yn nenfwd gan efallai nad yw rhywun ag incwm masnachu o dros £1,000 yn werthwr anifeiliaid anwes masnachol ac efallai nad yw'n gwneud elw

A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os na, nodwch pam

Mae'r ddeddfwriaeth yn ofyniad statudol.

Crynodeb:

Hirdymor:

Mae Diogelu'r Cyhoedd, lles anifeiliaid yn ddyletswydd statudol ar yr awdurdod ac mae'n cyfrannu tuag at y nodau llesiant yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

LLESANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL:

Integreiddio:

Mae gweithgarwch Diogelu'r Cyhoedd yn cyd-fynd ag amcanion partneriaid iechyd ac mae'n gwneud cyfraniad at nifer o'r nodau llesiant yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Cydweithio:

Mae Diogelu'r Cyhoedd yn cydweithio'n helaeth ag asiantaethau partner gan gynnwys Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion, Awdurdodau Lleol eraill, Heddlu Dyfed-Powys, Llywodraeth Cymru, RSPCA

Cynnwys: Mae gweithgarwch gorfodi Diogelu'r Cyhoedd yn dechrau gydag ymgysylltu ac anogaeth ac mae'n hyrwyddo cydymffurfiaeth â deddfwriaeth.

Atal: Mae pwyslais ar atal wrth i brosesau wneud yn siŵr bod nifer o wiriadau a dulliau diogelu yn eu lle cyn y caiff gweithgarwch ei ganiatáu neu ei drwyddedu.

ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION:

Bod craffu yn ystyried cynnwys yr adroddiad ac yn argymell y strwythur ffioedd arfaethedig i'r Cabinet

RHESWM DROS YR ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION:

I alluogi i'r ffioedd gael eu cyflwyno a chaniatáu i weithredwyr presennol a rhai newydd sy'n dod o dan ofynion y trwyddedu newydd gael eu trwyddedu.

Enw Cyswllt: Heddwyn Evans
Teitl: Rheolwr Iechyd yr Amgylchedd
Dyddiad yr Adroddiad: 9^{fed} Mehefin 2022
Acronymau:
Papurau Cefndir:

- Adroddiad Cabinet ar y cyflwyniad i Reoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021.

Cyngor Sir Ceredigion

Adroddiad i'r: **Cabinet**

Dyddiad y cyfarfod: **2/11/21**

Teitl: Hysbysu'r Cabinet o Reoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021; Mae'r rheoliadau yma'n gwahardd gwerthiant trydydd parti o ran cwn bach (a chathod bach) (Cyfraith "Lucy") yng Nghymru.

Pwrpas yr Adroddiad: Hysbysu'r Cabinet o'r ddeddfwriaeth newydd a'r gofynion ychwanegol hynny. Darparu amlinelliad o'r sefyllfa gyfredol o ran sefydliadau trwyddedig i fagu cwn.

Er: **gwybodaeth**

Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:

Y Cyngorydd Gareth Lloyd – Cyllid ac Amddiffyn y Cyhoedd

CEFNDIR:

Yn 2018 bu i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach a'r Cyngor gymeradwyo cynnig i gefnogi'n llawn yr Ymgyrch Genedlaethol ar Gyfraith Lucy i wahardd trydydd parti rhag gwerthu cwn bach. Bydd Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021 yn sicrhau bod y gwahardd yma'n ddeddfwriaeth ar 10 Medi 2021. Bydd y ddeddfwriaeth yn gwahardd trydydd parti rhag gwerthu cwn bach a chathod bach ac yn ogystal mae'n gofyn am safonau lles uwch ar "siopau anifeiliaid anwes".

Y SEFYLLFA GYFREDOL

Mae ar hyn o bryd 6 siop anifeiliaid anwes trwyddedig, a 25 sefydliad magu cân trwyddedig yng Ngheredigion. Cânt eu trwyddedu'n flynyddol a chânt eu archwilio gan Swyddogion Amddiffyn y Cyhoedd o'r Tîm Amddiffyn y Cyhoedd. Gwnaed y ddeddfwriaeth o dan Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 felly ffocws y drwydded yw diogelu iechyd a lles anifeiliaid sy'n magu a'r ifanc a ddaw o hynny.

Yn y gorffennol bu i nifer o fridwyr cân trwyddedig masnachol werthu cân bach i'r rheiny a oedd yn delio ynddynt a oedd yn eu tro yn eu gwerthu i siopau anifeiliaid anwes. O'r herwydd effeithir ar y busnesau hynny gan y ddeddfwriaeth newydd am y bydd yn rhaid i bob un o'u cân bach gael eu gwerthu o'r eiddo. Hefyd ni fydd hawl gan y sawl sy'n deilio a siopau anifeiliaid anwes werthu cân bach na chathod bach o dan y ddeddfwriaeth.

Y Sefyllfa newydd

Mae potensial felly y bydd yn ofynnol i nifer o sefydliadau lleol sy'n gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes i feddu ar drwydded. Mae'r canllawiau statudol yn awgrymu nad yw'r canlynol yn rhan o'r meini prawf cwmpas:-

- Gwerthiant anaml nifer fach o epil dros ben/stoc ormodol gan unigolyn preifat sy'n bridio anifeiliaid fel hobi, er pleser, i'w harddangos am wobr, neu ar gyfer addysg, astudio neu ddatblygiad gwyddonol. Efallai nad yw bridwyr hobi yn bridio gyda'r bwriad o wneud elw.
- Digwyddiadau wedi'u trefnu lle mae pobl yn cyfarfod i werthu anifeiliaid dros ben sydd wedi eu bridio ganddynt, neu anifeiliaid sydd y tu hwnt i'w gofynion.
- Busnesau Cynnyrch Dyframaethu sydd wedi'u hawdurdodi o dan reoliad 5(1) o Reoliadau Lechyd Anifeiliaid Dyfrol (Cymru a Lloegr) 2009
- Ail-letya anifeiliaid ar sail anfasnachol, gan gynnwys cŵn bach a chathod bach.

Wrth benderfynu a oes angen i unigolyn feddu ar drwydded bydd prawf busnes mewn lle a bydd yn sicrhau nad yw pawb sy'n gwerthu anifeiliaid anwes angen trwydded (bydd hyn yn darparu eithriad i rywun sy'n gwerthu yr hyn y mae eu hanifeiliaid anwes wedi eu magu ayb)

- (a) yn gwneud unrhyw werthiant drwy'r gweithgaredd, neu'n cynnal y gweithgaredd fel arall, gyda'r bwriad o wneud elw, neu
- (b) yn ennill unrhyw gomisiwn neu ffi o'r gweithgaredd

Gwerthwyr Trydydd Parti (Cyfraith Lucy)

Bydd y ddeddfwriaeth newydd yn darparu eithriad i fridwyr cŵn sydd wedi eu trwyddedu o dan Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio Cŵn) (Cymru) 2014. Mae hyn yn osgoi'r angen i sefydliadau magu cŵn feddu ar ddwy drwydded (a'r costau cysylltiedig a'r gyfer pob un ohonynt). Fodd bynnag bydd gwerthu cŵn bach fe trydydd parti yn parhau wedi ei wahardd ar gyfer bridwyr cŵn trwyddedig o dan y ddeddfwriaeth newydd.

Mae'r ddeddfwriaeth yn nodi amodau i'w gosod ar drwydded a nodir eu manylion isod fel a ganlyn:-

Ni chaniateir i unrhyw anifail o'r disgrifiadau a ganlyn gael ei werthu fel anifail anwes, neu ei werthu gyda'r bwriad o'i ailwerthu fel anifail anwes, gan ddeiliad y drwydded neu ar ei ran—

- (a) mamaliaid heb eu diddyfnu;
- (b) mamaliaid a diddyfnwyd ar oedran na ddylent fod wedi eu diddyfnu arno;
- (c) anifeiliaid nad ydynt yn famaliaid nad ydynt yn gallu bwydo eu hunain;
- (d) cŵn bach, cathod bach, ffuredau neu gwningod iau nag 8 wythnos oed;
- (e) cŵn bach neu gathod bach nad oeddent wedi eu bridio gan ddeiliad y drwydded yn y fangre.

Mae'r canllawiau statudol yn esbonio ymhellach

- Gall y bridwr ond werthu cŵn bach neu gathod bach oddi ar eu heiddo. Rhaid i'r bridwr fod yr un unigolyn penodol â deiliad y drwydded ar y drwydded gwerthu anifeiliaid anwes.
- Er mwyn dangos ei fod wedi bridio'r anifeiliaid, rhaid i ddeiliad y drwydded allu dangos tystiolaeth bod ganddo reolaeth dros y penderfyniadau a wnaed ar gyfer y broses atgenhedlu gyflawn o ddethol mam/tad, beichiogi, y cyfnod cario, i'r esgor.
- Bydd yn ofynnol i'r Arolygydd weld manylion o'r paru (gan gynnwys lle y gallai hyn fod wedi digwydd mewn mangre arall), manylion adnabod y tad (lle y bo'n hysbys), yn ogystal â dangos sut a ble cafodd yr anifeiliaid eu geni, eu magu a'u cadw nes eu gwerthu.
- Disgwylir y bydd prynwyr posib yn gofyn i weld y cŵn bach gyda'i mam cyn gwneud unrhyw benderfyniadau i brynu, a dylai'r arolygydd hefyd weld y fam a'r epilyn yr amgylchedd a fydd yn cael ei ddefnyddio ar gyfer darpar brynwyr.
- Gall deiliaid trwyddedau ddarparu tystiolaeth gefnogi eraill megis lluniau, cofnodion microsglodynneu a chofnodion milfeddygol i ddangos eu bod wedi rhoi llety a gofal i'r anifail a'i fam am 8 wythnos gyntaf ei fywyd.

Ymgysylltu, Addysg, Anogaeth a Gorfodaeth

Mae'n bosib y bydd y system trwyddedu newydd yn achosi gwaith ychwanegol i'r Tîm Amddiffyn y Cyhoedd am y bydd o bosib yn golygu y bydd yn rhaid i rai bridwyr llai dderbyn trwydded. Gall y bridwyr hynny sy'n disgyn yn is na'r trothwy o angen trwydded bridio cŵn basio "prawf busnes" a bod angen iddynt feddu ar drwydded i werthu anifeiliaid anwes. Yn ogystal mae'n bosib y bydd hyn yn achosi mwy o lwyth gwaith i fridwyr anifeiliaid caiff eu cadw fel anifeiliaid anwes. Mae'n debygol y bydd y broses o asesu prawf busnes yn un llafurus fodd bynnag mi fyddai o fudd i bawb sy'n gwerthu anifeiliaid anwes (yn enwedig cŵn bach) fod yn hysbys/ wedi eu cofrestru/ eu trwyddedu er sicrhau safonau lles.

Ar hyn o bryd mae nifer fach o fridwr cŵn trwyddedig sydd hefyd yn meddu ar drwydded siop "anifeiliaid anwes". Byddent yn gwerthu cŵn bach bridwyr eraill fel rhan o'u busnes eu hunain. Fodd bynnag mae'r newidiadau mewn deddfwriaeth yn glir yn atal hyn rhag ddigwydd ymhellach. Nid oes unrhyw bryderon na fydd y deiliaid trwyddedau hynny yn cydymffurfio â'r gofynion.

Mae'r diwydiant magu cŵn lleol wedi bod yn ymwybodol o'r ddeddfwriaeth sy'n dod i rym sy'n atal pobl rhag gwerthu fel trydydd parti ac y maent wedi addasu mewn ymateb i hynny. Mae nifer y bridwyr sy'n gwerthu cŵn bach i'r rheiny sy'n delio ynddynt wedi lleihau'n fawr iawn ac y mae bridwyr wedi bod yn buddsoddi mewn mannau i arddangos cŵn yn eu sefydliadau eu hyn er mwyn eu dangos i brynwyr posib.

Sefyllfa gyffredinol ar Drwyddedau Magu Cŵn

Mae'r Tîm Amddiffyn y Cyhoedd wedi gweithio'n galed iawn gyda'r sefydliadau magu cŵn i sicrhau eu bod i gyd yn ymwybodol o'r hyn sy'n ddisgwylidiedig o ran safonau'r drwydded. O ganlyniad i waith diweddar bu i'r Swyddogion Amddiffyn y

Cyhoedd adrodd bod cydymffurfio ag amodau'r drwydded wedi gwella ar draws pob sefydliad trwyddedig. Mae rhai wedi mabwysiadu safonau lles uwch drwy sicrhau achrediad gan y Kennel Club . Er enghraifft mae nifer o sefydliadau yn ymddeol ast fagu ar ôl cael 4 tored (yn unol ag argymhellion y Kennel Club) ac mae'n bosib y gall ast gael 6 tored yn ei gyrfa. Yn ogystal bydd nifer o sefydliadau yn darparu ardal fagu ac ystafelloedd chwarae sy'n ychwanegol i ardaloedd cenau er mwyn gwella cymdeithasu i gŵn bach. Yr unig beth sy'n ofynnol iddynt wneud yw darparu ardal genau ar gyfer cŵn bach. Mae dealltwriaeth y diwydiant o'r pwysigrwydd o gymdeithasu ayb er mwyn sicrhau bod cŵn bach yn gweddu â bywyd teuluol wedi gwella.

Bridwyr Heb Drwydded

Bydd yr awdurdod yn parhau i fonitro ar gyfer bridwyr heb drwydded yn yr ardal. Ymdrinnir ag unrhyw fridwyr a nodwyd fel rhai fyddai o bosib angen trwydded o dan Bolisi Gorfodi'r Cyngor.

Crynodeb

Bydd gweithredu "Cyfraith Lucy" yn gwella safonau lles y bydd Cyngor Sir Ceredigion yn ceisio eu cynnal ar draws holl sectorau'r diwydiant anifeiliaid. Mae cyflwyno Cyfraith Lucy yn dod i'r adwy ar ôl i'r awdurdod weithio'n galed i weld gwir welliant o fewn y diwydiant magu cŵn yng Ngheredigion ac y mae hyn yn fater sy'n galonogol iawn i adrodd.

Fodd bynnag mae deddfwriaeth newydd trwyddedu anifeiliaid anwes yn cyflwyno pryderon o ran goblygiadau adnoddau ychwanegol ac o'r herwydd bydd angen monitro gofalus i asesu'r effaith ar y gwasanaeth.

Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os nad oes, esboniwch pam

Na, gan fod y rheoliadau yma wedi eu cyflwyno gan Lywodraeth Cymru

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Crynodeb: Hirdymor:

Mae Amddiffyn y Cyhoedd, lles anifeiliaid yn ddyletswydd statudol yr awdurdod ac yn cyfrannu tuag at nodau lles o fewn y Deddf Llesian Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Cydweithio:

Mae Amddiffyn y Cyhoedd yn cydweithio'n eang gydag asiantaethau partner gan gynnwys yr Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion, Awdurdodau Lleol eraill Heddlu Dyfed-

Powys, Llywodraeth Cymru, a'r RSPCA.

Cynnwys: Mae gwaith gorfodi Amddiffyn y Cyhoedd yn dechrau gydag ymgysylltu ac anogaeth gan hyrwyddo cydymffurfiaeth â deddfwriaeth.

Atal: Mae pwyslais ar atal am fod prosesau yn sicrhau fod nifer o wiriadau a mesurau diogelu mewn lle cyn y caiff gweithgaredd ei gymeradwyo neu ei drwyddedu .

Integreiddio: Mae gwaith Amddiffyn y Cyhoedd yn unol ag amcanion partneriaid iechyd gan hefyd gyfrannu at nifer o nodau lles o fewn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Argymhelliad: Gofynnir i'r Cabinet nodi cynnwys a goblygiadau'r rheoliadau gan gynnwys gofynion gorfodi ychwanegol ar y gwasanaeth amddiffyn y cyhoedd.

Rheswm dros y penderfyniad:

Trosolwg a Chraffu: Bu i Aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach ystyried yr adroddiad ar 22 Medi a byddant yn cyflwyno eu hadborth i'r Cabinet.

Fframwaith Polisi: Strategaeth Gorfforaethol 2017-2022

Blaenoriaethau Corfforaethol:

- Buddsoddi yn Nyfodol Pobl
- Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol

Goblygiadau Cyllid a Chaffael: Dim

Goblygiadau Cyfreithiol: Goblygiadau cyfreithiol ychwanegol

Goblygiadau Staffio: Mae'n bosib y bydd llwyth gwaith ychwanegol yn rhoi straen ar adnoddau staff petai angen gwaith trwyddedu ychwanegol.

Goblygiadau Eiddo / Asedau Dim

- Risg (au):** Her cyfreithiol / niwed i enw da - mae Llywodraeth Cymru wedi rhoi dyletswydd arnom i drwyddedu'r eiddo yma a gorfodi'r gwaharddiad ar werthiant trydydd parti o ran cŵn bach a chathod bach.
- Pwerau Statudol:** Gwneir Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021 o dan Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 sy'n cynnwys dyletswyddau gorfodi ar yr Awdurdod Lleol
- Papurau Cefndir :**
- Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021
- Atodiadau:**
- Swyddog Arweiniol Corfforaethol:** Alun Williams (Polisi, Perfformiad ac Amddiffyn y Cyhoedd)
- Swyddog Adrodd:** Heddwyn Evans (Rheolwr Iechyd Amgylcheddol)
- Dyddiad:** 15 Hydref 2021

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Senedd Cymru yn unol ag adran 61(2) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Senedd Cymru

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2021 Rhif (Cy.)

ANIFEILIAID, CYMRU

**Rheoliadau Lles Anifeiliaid
(Trwyddedu Gweithgareddau sy'n
Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru)
2021**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn darparu ar gyfer trwyddedu personau sy'n ymwneud yng Nghymru â gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes.

Mae rheoliad 3 yn pennu'r gweithgareddau hyn at ddibenion adran 13(1) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 ("Deddf 2006") ac yn darparu i awdurdodau lleol fod yr awdurdodau trwyddedu. Canlyniad y pennu hwn, yn ddarostyngedig i feini prawf cymhwysu, yw bod rhaid i unrhyw berson sy'n dymuno cynnal unrhyw un neu ragor o'r gweithgareddau hyn yng Nghymru gael trwydded oddi wrth yr awdurdod lleol o dan y Rheoliadau hyn. Mae'r gofynion hyn yn disodli'r gofynion, yng Nghymru, i gael trwydded o dan Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951.

Mae person sy'n cynnal unrhyw un neu ragor o'r gweithgareddau hyn yng Nghymru heb drwydded o dan y Rheoliadau hyn yn cyflawni trosedd o dan adran 13(6) o Ddeddf 2006 ac yn agored i gael ei garcharu am gyfnod hyd at 6 mis, neu i gael dirwy, neu'r ddau. O dan adran 30 o Ddeddf 2006, caiff awdurdodau lleol erlyn am unrhyw drosedd o dan y Ddeddf honno.

Mae Rhan 2 o'r Rheoliadau yn nodi sut y caiff person wneud cais i'r awdurdod lleol am drwydded ac yn nodi materion y mae rhaid i awdurdod lleol fod wedi ei fodloni mewn cysylltiad â hwy wrth ystyried rhoi trwydded neu adnewyddu trwydded. Mae'n darparu i awdurdod lleol godi ffioedd i dalu'r costau y

mae'n mynd iddynt wrth gyflawni'r swyddogaeth hon, gan ystyried cydymffurfedd deiliad trwydded â'r Rheoliadau hyn, gorfodi a gweinyddu. Mae'n pennu bod rhaid i awdurdod lleol osod amodau trwydded penodol ar bob trwydded a roddir neu a adnewyddir. Mae'n darparu bod rhaid i awdurdod lleol benodi arolygydd pan fydd yn ystyried bod hynny'n briodol, at ddiben sicrhau cydymffurfedd ag amodau'r drwydded. Mae'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol roi sylw i ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru wrth gyflawni eu swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn. Mae'n darparu pwerau i arolygwyr gymryd samplau o anifeiliaid.

Mae Rhan 3 yn nodi'r amgylchiadau a'r gweithdrefnau y caniateir atal dros dro, amrywio neu ddirymu trwydded oddi tanynt. Mae hefyd yn darparu bod torri amod trwydded neu rwystro unrhyw arolygydd a benodir at ddibenion gorfodi'r Rheoliadau hyn yn drosedd ac mae'n cymhwyso pwerau perthnasol yn dilyn euogfarn sydd wedi eu cynnwys yn Neddf 2006.

Mae Rhan 4 yn darparu ar gyfer apelau yn erbyn penderfyniadau trwyddedu gan awdurdodau lleol.

Mae Rhan 5 yn gwneud diddymiadau, diwygiadau canlyniadol a darpariaeth arbed.

Mae Rhan 6 yn nodi bod rhaid i awdurdodau lleol ddarparu gwybodaeth benodol i Weinidogion Cymru.

Mae Atodlen 1 yn disgrifio pob math o weithgaredd trwyddedadwy.

Mae Atodlen 2 yn nodi'r amodau cyffredinol sy'n gymwys i'r holl weithgareddau trwyddedadwy.

Mae Atodlen 3 yn nodi'r amodau penodol sy'n gymwys i bob gweithgaredd trwyddedadwy.

Mae Atodlen 4 yn rhestru personau na chaniateir iddynt wneud cais am drwydded.

Mae Atodlen 5 yn darparu ar gyfer diddymiadau a diwygiadau canlyniadol.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn yng Nghymru. Gellir cael copi oddi wrth Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ neu drwy e-bostio cais i: LlesAnifeiliaidAnwes@llyw.cymru.

Rheoliadau drafft a osodwyd gerbron Senedd Cymru yn unol ag adran 61(2) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006, i'w cymeradwyo drwy benderfyniad gan Senedd Cymru

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU DRAFFT

2021 Rhif (Cy.)

ANIFEILIAID, CYMRU

**Rheoliadau Lles Anifeiliaid
(Trwyddedu Gweithgareddau sy'n
Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru)
2021**

Gwnaed

Yn dod i rym

10 Medi 2021

Mae Gweinidogion Cymru, sef yr awdurdod cenedlaethol priodol o ran Cymru(1), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir gan adran 13(2), (7), (8) a (10) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006(2), a Rhannau 1 a 3 o Atodlen 1 iddi.

Yn unol ag adran 13(9) o'r Ddeddf honno, mae Gweinidogion Cymru wedi ymgynghori â'r personau hynny yr ymddengys iddynt hwy eu bod yn cynrychioli buddiannau y mae'r Rheoliadau hyn yn ymwneud â hwy fel yr oeddent yn ystyried ei bod yn briodol.

Yn unol ag adran 61(2) o'r Ddeddf honno(3), gosodwyd drafft o'r offeryn hwn gerbron Senedd Cymru ac fe'i cymeradwywyd ganddi drwy benderfyniad.

(1) Mae "the appropriate national authority" ("yr awdurdod cenedlaethol priodol") wedi ei ddiffinio yn adran 62(1) o Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 (p. 45). Mae'r swyddogaethau a roddir i Gynulliad Cenedlaethol Cymru bellach wedi eu breinio yng Ngweinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32), a pharagraffau 30 a 32 o Atodlen 11 iddi.

(2) 2006 p. 45.

(3) Yn rhinwedd adran 162 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, a pharagraff 34 o Atodlen 11 iddi, mae'r cyfeiriad yn adran 61(2) at "House of Parliament" yn cynnwys Senedd Cymru.

RHAN 1

Cyflwyniad

Enwi, cychwyn a chymhwysu

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn dod i rym ar 10 Medi 2021.

(3) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru, ac eithrio paragraff 2 o Atodlen 5 sy'n gymwys o ran Cymru a Lloegr.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “amod cyffredinol” (“*general condition*”) yw'r amodau a nodir yn Atodlen 2;

ystyr “amodau penodol perthnasol” (“*relevant specific conditions*”) mewn perthynas â'r gweithgaredd o werthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes (neu gyda'r bwriad o'u hailwerthu'n ddiweddarach fel anifeiliaid anwes) fel a ddisgrifir ym mharagraff 2 o Atodlen 1, yw'r amodau a nodir yn Atodlen 3;

ystyr “amodau trwydded” (“*licence conditions*”) yw—

(a) yr amodau cyffredinol, a

(b) yr amodau penodol perthnasol;

ystyr “anifail anwes” (“*pet*”) yw anifail a gedwir yn bennaf neu'n barhaol, neu y bwriedir ei gadw'n bennaf neu'n barhaol, gan berson ar gyfer—

(a) diddordeb personol,

(b) cwmniäeth,

(c) dibenion addurnol, neu

(d) unrhyw gyfuniad o baragraffau (a) i (c);

ystyr “awdurdod lleol” (“*local authority*”) yw'r cyngor ar gyfer sir neu fwrdeistref sirol yng Nghymru;

ystyr “cath fach” (“*kitten*”) yw cath sy'n iau na 6 mis oed;

ystyr “ci bach” (“*puppy*”) yw ci sy'n iau na 6 mis oed;

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Lles Anifeiliaid 2006;

ystyr “gweithgaredd trwyddedadwy” (“*licensable activity*”) yw gweithgaredd a ddisgrifir ym mharagraff 2 o Atodlen 1;

ystyr “gweithredwr” (“*operator*”) yw unigolyn—

(a) sy'n cynnal y gweithgaredd trwyddedadwy, sy'n ceisio cynnal y gweithgaredd trwyddedadwy, neu sy'n caniatáu yn fwriadol i'r gweithgaredd trwyddedadwy gael ei gynnal, neu

(b) pan fo trwydded wedi ei rhoi neu ei hadnewyddu, sy'n ddeiliad y drwydded;

ystyr "ci llawndwf" ("adult dog") yw ci nad ydyw'n iau na 6 mis oed;

ystyr "milfeddyg" ("*veterinary surgeon*") yw person a gofrestrir yn y gofrestr milfeddygon neu yn y gofrestr filfeddygol atodol, a gedwir o dan Ddeddf Milfeddygon 1996(1);

ystyr "trwydded" ("*licence*"), ac eithrio fel y mae'r cyd-destun yn mynnu fel arall yn rheoliad 10(1)(b) neu pan ddarperir yr ystyr yn fwy penodol, yw trwydded i gynnal gweithgaredd trwyddedadwy a roddir neu a adnewyddir o dan y Rheoliadau hyn, ac mae ymadroddion cytras i'w dehongli yn unol â hynny.

Trwyddedu gweithredwyr

3.—(1) Mae pob gweithgaredd trwyddedadwy yn weithgaredd penodedig at ddibenion adran 13(1) o'r Ddeddf.

(2) Yr awdurdod lleol yw'r awdurdod trwyddedu ar gyfer unrhyw weithgaredd trwyddedadwy a gynhelir mewn mangre yn ei ardal.

RHAN 2

Rhoi, adnewyddu ac amrywio trwydded â chydsyniad ac arolygu mangre

Amodau rhoi neu adnewyddu trwydded

4.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys—

(a) pan fo awdurdod lleol wedi cael cais ysgrifenedig oddi wrth weithredwr i roi neu adnewyddu trwydded i gynnal gweithgaredd trwyddedadwy ar fangre yn ardal yr awdurdod lleol, a

(b) pan fo'r cais yn rhoi'r wybodaeth honno sy'n ofynnol gan yr awdurdod lleol.

(2) Rhaid i'r awdurdod lleol—

(a) penodi un neu ragor o arolygwyr sy'n meddu ar gymwysterau addas i arolygu unrhyw fangre y mae'r gweithgaredd trwyddedadwy,

(1) 1971 p. 80.

neu unrhyw ran ohono, yn cael ei gynnal neu i'w gynnal arni, a

(b) yn dilyn yr arolygiad hwnnw, roi trwydded i'r gweithredwr, neu adnewyddu trwydded y gweithredwr, yn unol â'r cais, os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni—

(i) y caiff amodau'r drwydded eu bodloni,

(ii) bod unrhyw ffi briodol wedi ei thalu yn unol â rheoliad 12, a

(iii) bod rhoi neu adnewyddu'r drwydded yn briodol ar ôl ystyried yr adroddiad a gyflwynir iddo yn unol â rheoliad 9.

(3) Rhaid i awdurdod lleol atodi i bob trwydded a roddir neu a adnewyddir—

(a) yr amodau cyffredinol, a

(b) yr amodau penodol perthnasol.

(4) Wrth ystyried pa un a gaiff amodau'r drwydded eu bodloni, rhaid i awdurdod lleol ystyried ymddygiad y ceisydd fel gweithredwr y gweithgaredd trwyddedadwy y mae'r cais am roi neu adnewyddu trwydded yn ymwneud ag ef, pa un a yw'r ceisydd yn berson addas a phriodol i fod yn weithredwr y gweithgaredd hwnnw ac unrhyw amgylchiadau perthnasol eraill.

(5) Ni chaniateir i awdurdod lleol roi trwydded i weithredwr, neu adnewyddu trwydded gweithredwr, o dan unrhyw amgylchiadau ac eithrio'r rhai a ddisgrifir yn y Rheoliadau hyn.

(6) Mae pob trwydded a roddir neu a adnewyddir mewn perthynas ag unrhyw un neu ragor o'r gweithgareddau trwyddedadwy hyn yn ddarostyngedig i amodau'r drwydded.

Cyfnod trwydded

5. Caiff awdurdod lleol roi neu adnewyddu trwydded am unrhyw gyfnod hyd at 1 flwyddyn.

Pŵer i gymryd samplau o anifeiliaid

6. Caiff arolygydd, at ddibenion sicrhau y cydymffurfir ag amodau'r drwydded, gymryd samplau ar gyfer profion labordy o unrhyw anifeiliaid ar fangre a feddiennir gan weithredwr.

Dyletswydd i gynorthwyo o ran cymryd samplau o anifeiliaid

7. Rhaid i weithredwr gydymffurfio ag unrhyw gais rhesymol gan arolygydd i hwyluso adnabod ac archwilio anifail a chymryd samplau yn unol â rheoliad 6 ac, yn benodol, rhaid iddo drefnu i anifail gael ei atal mewn ffordd addas os gofynnir iddo wneud hynny gan arolygydd.

Amrywio neu ddirymu trwydded ar gais deiliad trwydded, neu â chydsyniad deiliad trwydded

8. Caiff awdurdod lleol ar unrhyw adeg amrywio neu ddirymu trwydded—

- (a) ar gais ysgrifenedig deiliad y drwydded, neu
- (b) ar ei gymhelliad ei hun, gyda chydsyniad ysgrifenedig deiliad y drwydded.

Adroddiad yr arolygydd

9.—(1) Pan fo awdurdod lleol yn trefnu arolygiad yn unol â rheoliad 4(2)(a), rhaid iddo drefnu i'r arolygydd gyflwyno adroddiad iddo.

(2) Rhaid i adroddiad yr arolygydd—

- (a) cynnwys gwybodaeth am y gweithredwr, unrhyw fangre berthnasol, unrhyw gofnodion perthnasol, cyflwr unrhyw anifeiliaid, ac unrhyw faterion perthnasol eraill, a
- (b) datgan pa un a yw'r arolygydd yn ystyried y caiff amodau'r drwydded eu bodloni ai peidio.

Personau na chaniateir iddynt wneud cais am drwydded

10.—(1) Ni chaniateir i'r personau a ganlyn wneud cais am drwydded mewn cysylltiad ag unrhyw weithgaredd trwyddedadwy—

- (a) person a restrir yn berson anghymwys ym mharagraffau 2 i 8 o Atodlen 4 pan fo'r terfyn amser ar gyfer unrhyw apêl yn erbyn yr anghymwysio hwnnw wedi dod i ben neu, os cyflwynwyd apêl, pan fo'r apêl honno wedi ei gwrthod;
- (b) person a restrir ym mharagraff 1 o Atodlen 4 yn berson a oedd yn ddeiliad trwydded a ddirymwyd pan fo'r terfyn amser ar gyfer unrhyw apêl yn erbyn y dirymu hwnnw wedi dod i ben neu, os cyflwynwyd apêl, pan fo'r apêl honno wedi ei gwrthod.

(2) Mae unrhyw drwydded a roddir neu a adnewyddir, neu a ddelir, gan berson a grybwyllir ym mharagraff (1)(a) neu (b) wedi ei dirymu yn awtomatig.

Marwolaeth deiliad trwydded

11.—(1) Os bydd deiliad trwydded yn marw, bernir bod y drwydded wedi ei rhoi i gynrychiolwyr personol y deiliad trwydded blaenorol hwnnw, neu wedi ei hadnewyddu mewn cysylltiad â chynrychiolwyr personol y deiliad trwydded blaenorol hwnnw.

(2) O dan yr amgylchiadau a ddisgrifir ym mharagraff (1), mae'r drwydded i barhau mewn grym

am 3 mis gan ddechrau â dyddiad marwolaeth deiliad blaenorol y drwydded neu am ba hyd bynnag yr oedd i barhau mewn grym oni bai am y farwolaeth (pa gyfnod bynnag yw'r byrraf) ond mae'n parhau i fod yn ddarostyngedig i'r darpariaethau yn Rhan 2.

(3) Rhaid i'r cynrychiolwyr personol hysbysu yn ysgrifenedig yr awdurdod lleol a roddodd neu a adnewyddodd y drwydded mai hwy yw deiliaid y drwydded bellach o fewn cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â dyddiad marwolaeth deiliad blaenorol y drwydded.

(4) Os yw'r cynrychiolwyr personol yn methu â hysbysu'r awdurdod lleol yn unol â hynny o fewn y cyfnod a bennir ym mharagraff (3), bydd y drwydded yn peidio â chael effaith pan ddaw'r cyfnod hwnnw i ben.

(5) Caiff yr awdurdod lleol a roddodd neu a adnewyddodd y drwydded, ar gais y cynrychiolwyr personol, estyn y cyfnod a bennir ym mharagraff (2) am hyd at 3 mis os yw wedi ei fodloni bod angen yr estyniad at ddiben dirwyn i ben ystad deiliad blaenorol y drwydded a bod hynny'n briodol o dan yr holl amgylchiadau.

Ffioedd

12.—(1) Caiff awdurdod lleol godi'r ffioedd hynny y mae'n ystyried eu bod yn briodol am—

- (a) ystyried cais i roi, adnewyddu neu amrywio trwydded gan gynnwys unrhyw arolygiad sy'n ymwneud â'r ystyried hwnnw, ac ar gyfer rhoi, adnewyddu neu amrywio trwydded,
- (b) costau disgwylidig rhesymol ystyried cydymffurfedd deiliad y drwydded â'r Rheoliadau hyn ac amodau'r drwydded y mae deiliad y drwydded yn ddarostyngedig iddynt o dan amgylchiadau ac eithrio'r rhai a ddisgrifir yn is-baragraff (a) gan gynnwys unrhyw arolygiad sy'n ymwneud â'r ystyried hwnnw,
- (c) costau disgwylidig rhesymol gorfodi mewn perthynas ag unrhyw weithgaredd trwyddedadwy gan weithredwr didrwydded, a
- (d) costau disgwylidig rhesymol cydymffurfio â rheoliad 26.

(2) Ni chaniateir i'r ffi a godir am ystyried cais i roi, adnewyddu neu amrywio trwydded ac ar gyfer unrhyw arolygiad sy'n ymwneud â'r ystyried hwnnw fod yn fwy na chostau rhesymol yr ystyried hwnnw a'r arolygiad cysylltiedig.

Canllawiau

13. Rhaid i awdurdod lleol, wrth gyflawni ei swyddogaethau o dan y Rheoliadau hyn, roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.

RHAN 3

Gorfodi a hysbysiadau

Seiliau dros atal trwydded dros dro, amrywio trwydded heb gydsyniad neu ddirymu trwydded

14. Caiff awdurdod lleol, heb unrhyw ofyniad i sicrhau cydsyniad deiliad y drwydded, benderfynu atal dros dro, amrywio neu ddirymu trwydded ar unrhyw adeg os yw wedi ei fodloni—

- (a) na chydymffurfir ag amodau'r drwydded,
- (b) y torrwyd y Rheoliadau hyn,
- (c) bod gwybodaeth a roddir gan ddeiliad y drwydded yn ffug neu'n gamarweiniol,
- (d) bod hynny'n angenrheidiol i ddiogelu lles anifail, neu
- (e) na fyddai deiliad y drwydded wedi gallu gwneud cais am drwydded newydd yn unol â rheoliad 10.

Y weithdrefn ar gyfer atal dros dro neu amrywio heb gydsyniad

15.—(1) Ac eithrio fel y darperir fel arall yn y rheoliad hwn, mae atal dros dro neu amrywio trwydded yn dilyn penderfyniad o dan reoliad 14 yn cael effaith ar ddiwedd cyfnod o 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â'r dyddiad y dyroddir hysbysiad am y penderfyniad i ddeiliad y drwydded neu, os nad yw'r dyddiad hwnnw yn ddiwrnod gwaith, y diwrnod gwaith nesaf.

(2) Os yw hynny'n angenrheidiol i ddiogelu lles anifail, caiff yr awdurdod lleol bennu yn yr hysbysiad am ei benderfyniad bod yr atal dros dro neu'r amrywio yn cael effaith ar unwaith.

(3) Mewn perthynas â phenderfyniad i atal dros dro neu amrywio trwydded, rhaid—

- (a) hysbysu deiliad y drwydded yn ysgrifenedig amdano,
- (b) datgan seiliau'r awdurdod lleol dros yr atal dros dro neu'r amrywio,
- (c) datgan pa bryd y bydd yn cael effaith,
- (d) pennu mesurau y mae'r awdurdod lleol yn ystyried eu bod yn angenrheidiol i unioni'r seiliau hynny, ac

- (e) esbonio hawl deiliad y drwydded i gyflwyno sylwadau ysgrifenedig yn unol â pharagraff (4) a rhoi manylion y person y caniateir cyflwyno'r sylwadau hynny iddo, ac erbyn diwedd pa ddyddiad y mae rhaid i'r sylwadau hynny ddod i'w law.

(4) Caiff deiliad y drwydded gyflwyno sylwadau ysgrifenedig y mae rhaid iddynt ddod i law'r awdurdod lleol o fewn cyfnod o 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â dyddiad dyroddi'r hysbysiad am y penderfyniad o dan reoliad 14 i atal dros dro neu amrywio'r drwydded neu, os nad yw'r dyddiad hwnnw yn ddiwrnod gwaith, y diwrnod gwaith nesaf.

(5) Ac eithrio mewn perthynas â hysbysiadau o dan baragraff (2), pan fo deiliad trwydded yn cyflwyno sylwadau ysgrifenedig sy'n dod i law'r awdurdod lleol o fewn y cyfnod a bennir ym mharagraff (4), nid yw'r atal dros dro neu'r amrywio i gael effaith oni bai bod yr awdurdod lleol, ar ôl ystyried y sylwadau, yn atal y drwydded dros dro neu'n ei hamrywio yn unol â pharagraff (6)(a).

(6) O fewn 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â'r dyddiad y mae unrhyw sylwadau a gyflwynir yn unol â pharagraff (5) yn dod i law, rhaid i'r awdurdod lleol, ar ôl ystyried y sylwadau—

- (a) atal dros dro neu amrywio'r drwydded,
- (b) canslo ei benderfyniad o dan reoliad 14 i atal dros dro neu amrywio'r drwydded,
- (c) cadarnhau atal dros dro neu amrywio'r drwydded o dan baragraff (2), neu
- (d) adfer y drwydded os yw wedi ei hatal dros dro, neu ganslo amrywio'r drwydded os yw wedi ei hamrywio, o dan baragraff (2).

(7) Rhaid i'r awdurdod lleol ddyroddi i ddeiliad y drwydded hysbysiad ysgrifenedig am ei benderfyniad o dan baragraff (6) a'r rhesymau drosto o fewn 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â'r dyddiad y mae unrhyw sylwadau a gyflwynir yn unol â pharagraff (4) yn dod i law neu, os nad yw'r dyddiad hwnnw yn ddiwrnod gwaith, sy'n dechrau â'r diwrnod gwaith nesaf.

(8) Mae penderfyniad yr awdurdod lleol o dan baragraff (6) i gael effaith pan fo'n cyflwyno ei hysbysiad o dan baragraff (7).

(9) Mae paragraff (10) yn gymwys os yw'r awdurdod lleol yn methu â chydymffurfio â pharagraff (6) neu (7).

(10) Pan fo'r paragraff hwn yn gymwys, ar ôl 7 niwrnod gwaith sy'n dechrau â'r dyddiad y mae unrhyw sylwadau a gyflwynir yn unol â pharagraff (4) yn dod i law neu, os nad yw'r dyddiad hwnnw yn ddiwrnod gwaith, sy'n dechrau â'r diwrnod gwaith nesaf—

- (a) bernir bod trwydded a ataliwyd dros dro o dan baragraff (2) wedi ei hadfer;
- (b) bernir bod trwydded a amrywiwyd o dan baragraff (2) yn cael effaith fel pe na bai wedi ei hamrywio;
- (c) bernir bod trwydded a ataliwyd dros dro o dan baragraff (6)(a) wedi ei hadfer;
- (d) bernir bod trwydded a amrywiwyd o dan baragraff (6)(a) yn cael effaith fel pe na bai wedi ei hamrywio;
- (e) bernir bod unrhyw drwydded a ddelir gan ddeiliad y drwydded ac eithrio trwydded a ataliwyd dros dro neu a amrywiwyd o dan baragraff (2) neu (6)(a) y penderfynodd yr awdurdod lleol ei hatal dros dro neu ei hamrywio o dan reoliad 14 yn parhau mewn grym ac nad yw wedi ei hamrywio felly.

(11) Unwaith y mae trwydded wedi ei hatal dros dro am 28 o ddiwrnodau, rhaid i'r awdurdod lleol, ar y diwrnod gwaith nesaf—

- (a) adfer y drwydded heb ei hamrywio,
- (b) amrywio'r drwydded a'i hadfer wedi ei hamrywio, neu
- (c) dirymu'r drwydded.

(12) Os yw'r awdurdod lleol yn methu â chydymffurfio â pharagraff (11), bernir bod y drwydded wedi ei hadfer heb ei hamrywio gan gael effaith ar unwaith.

Adfer trwydded a ataliwyd dros dro gan awdurdod lleol

16.—(1) Rhaid i awdurdod lleol adfer trwydded a ataliwyd dros dro drwy gyflwyno hysbysiad ysgrifenedig unwaith y mae wedi ei fodloni bod y seiliau a bennwyd yn yr hysbysiad atal dros dro wedi eu hunioni, neu y cânt eu hunioni.

(2) Pan fo awdurdod lleol yn adfer trwydded o dan baragraff (1), caiff lleihau'r cyfnod y mae wedi ei hadfer ar ei gyfer.

Hysbysiad dirymu

17.—(1) Mewn perthynas â phenderfyniad dirymu, rhaid—

- (a) hysbysu deiliad y drwydded yn ysgrifenedig amdano,
- (b) datgan seiliau'r awdurdod lleol dros ddirymu, ac
- (c) rhoi hysbysiad am hawl deiliad y drwydded i apelio i lys ynadon a'r cyfnod o dan reoliad 23 y caniateir cyflwyno apêl o'r fath o'i fewn.

(2) Mae'r penderfyniad yn cael effaith pan gyflwynir yr hysbysiad.

Rhwystro arolygwyr

18. Ni chaniateir i berson rwystro yn fwriadol arolygydd a benodir at ddibenion gorfodi'r Rheoliadau hyn wrth arfer unrhyw bwerau a roddir gan y Ddeddf neu oddi tani.

Troseddau

19.—(1) Mae'n drosedd i berson, heb awdurdod cyfreithlon neu esgus cyfreithlon—

- (a) torri amod trwydded;
- (b) methu â chydymffurfio â rheoliad 7 neu 18.

(2) Mae person sy'n cyflawni trosedd o dan baragraff (1) yn agored, o'i euogfarnu'n ddiannod, i ddirwy.

Pwerau mynediad

20. Rhaid trin torri amod trwydded fel trosedd berthnasol at ddibenion adran 23 o'r Ddeddf (mynd i fangre a'i chwilio o dan warant mewn cysylltiad â throseddau).

Pwerau ar ôl euogfarnu

21. Mae'r pwerau perthnasol ar ôl euogfarnu sydd wedi eu cynnwys yn adrannau 34 a 42 o'r Ddeddf yn gymwys mewn perthynas ag euogfarn am drosedd o dan reoliad 19.

Hysbysiadau

22.—(1) Caniateir i'r awdurdod lleol ddiwygio, atal dros dro neu ddirymu yn ysgrifenedig ar unrhyw adeg unrhyw hysbysiad a ddyroddir ganddo o dan y Rheoliadau hyn.

(2) Caniateir cyflwyno hysbysiad i berson—

- (a) drwy ei draddodi i'r person,
- (b) drwy ei adael yng nghyfeiriad post cyfredol neu hysbys diwethaf y person neu ei anfon drwy'r post i'r cyfeiriad post hwnnw, neu
- (c) drwy ei anfon mewn neges e-bost i gyfeiriad e-bost cyfredol neu hysbys diwethaf y person.

RHAN 4

Apelau

Apelau

23.—(1) Caiff unrhyw weithredwr sydd wedi ei dramgwyddo gan benderfyniad gan awdurdod lleol i wrthod rhoi neu adnewyddu trwydded, neu'r penderfyniad i ddirymu trwydded, apelio i lys ynadon.

(2) Mae'r weithdrefn mewn apêl i lys ynadon o dan baragraff (1) ar ffurf cwyn, ac mae Deddf Llysoedd Ynadon 1980(1) yn gymwys i'r achos.

(3) Y cyfnod pan ganiateir dwyn apêl yw 28 o ddiwrnodau gan ddechrau â'r diwrnod drannoeth y dyddiad y cyflwynir hysbysiad am y penderfyniad.

RHAN 5

Diddymiadau, diwygiadau canlyniadol a darpariaeth arbed

Diddymiadau a diwygiadau canlyniadol

24. Mae Atodlen 5 (diddymiadau a diwygiadau canlyniadol) i gael effaith.

Darpariaeth arbed

25. Bydd unrhyw drwydded sydd heb ddod i ben a roddir yn unol â darpariaethau Deddf Anifeiliaid Anwes 1951(2) yn parhau mewn grym am weddill ei chyfnod yn ddarostyngedig i ddarpariaethau'r Ddeddf honno fel yr oedd yn cael effaith ar y dyddiad perthnasol.

RHAN 6

Darparu gwybodaeth i Weinidogion Cymru

Darparu gwybodaeth i Weinidogion Cymru

26.—(1) Rhaid i bob awdurdod lleol ddarparu'r wybodaeth a ganlyn yn ysgrifenedig i Weinidogion Cymru—

- (a) nifer y trwyddedau mewn grym yn ei ardal ar bob dyddiad cyfeirio, a
- (b) lefel gyfartalog y ffioedd a godwyd gan yr awdurdod lleol am drwyddedau a roddwyd

(1) 1980. p. 43.

(2) 1951 p. 35 (14 & 15 Geo 6).

neu a adnewyddwyd ganddo ym mhob cyfnod cyfeirio.

(2) Rhaid i bob awdurdod lleol ddarparu'r wybodaeth i Weinidogion Cymru—

- (a) ar ffurf electronig, neu sicrhau ei bod yn hygyrch i Weinidogion Cymru ar ffurf electronig, a
- (b) heb fod yn hwyrach na'r 31 Mai nesaf yn dilyn y dyddiad cyfeirio perthnasol.

(3) Yn y rheoliad hwn—

ystyr “cyfnod cyfeirio” (“*reference period*”) yw'r cyfnod sy'n dechrau â 10 Medi 2021 ac sy'n gorffen â 31 Mawrth 2022 a phob cyfnod dilynol o 12 mis sy'n dechrau â 1 Ebrill;

ystyr “dyddiad cyfeirio” (“*reference date*”) yw 31 Mawrth.

Enw

Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig,
un o Weinidogion Cymru
Dyddiad

ATODLEN 1

Gweithgareddau trwyddedadwy

RHAN 1 Prawf busnes

1. Mae'r amgylchiadau y mae rhaid i awdurdod lleol eu hystyried wrth benderfynu pa un a yw gweithgaredd yn cael ei gynnal wrth gynnal busnes at ddibenion yr Atodlen hon yn cynnwys, er enghraifft, pa un a yw'r gweithredwr—

- (a) yn gwneud unrhyw werthiant drwy'r gweithgaredd, neu fel arall yn cynnal y gweithgaredd gyda'r bwriad o wneud elw, neu
- (b) yn ennill unrhyw gomisiwn neu ffi o'r gweithgaredd.

RHAN 2 Gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes

2. Mae gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes (neu gyda'r bwriad o'u hailwerthu yn ddiweddarach fel anifeiliaid anwes) wrth gynnal busnes yn cynnwys cadw anifeiliaid wrth gynnal busnes gyda'r bwriad o'u gwerthu neu eu hailwerthu.

3. Nid yw gweithgaredd a ddisgrifir ym mharagraff 2 yn cynnwys—

- (a) gwerthu anifeiliaid wrth gynnal busnes cynhyrchu dyframaethol a awdurdodir o dan reoliad 5(1) o Reoliadau Iechyd Anifeiliaid Dyfrol (Cymru a Lloegr) 2009(1), neu
- (b) person sydd yn dal trwydded dan Reoliadau Lles Anifeiliaid (Bridio Cŵn) (Cymru) 2014 sydd yn gwerthu:
 - (i) ci bach y mae'r person wedi ei fridio ei hunain o'r fangre ble magwyd y ci bach hwnnw; neu
 - (ii) ci llawndwf y mae'r person wedi ei fridio eu hunain.

(1) O.S. 2009/463.

ATODLEN 2

Amodau cyffredinol

Arddangos trwydded

1.—(1) Rhaid i gopi o'r drwydded fod wedi ei arddangos yn glir ac yn amlwg ar unrhyw fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy.

(2) Rhaid i enw deiliad y drwydded, wedi ei ddilyn gan rif trwydded deiliad y drwydded, fod wedi eu harddangos yn glir ac yn amlwg ar unrhyw wefan a ddefnyddir mewn cysylltiad â'r gweithgaredd trwyddedadwy.

Cofnodion

2.—(1) Rhaid i ddeiliad y drwydded sicrhau bod yr holl gofnodion y mae'n ofynnol i ddeiliad y drwydded eu cadw fel un o amodau'r drwydded ar gael ar unrhyw adeg i'w harolygu gan arolygydd ar ffurf weladwy a darllenadwy neu, pan fo unrhyw gofnodion o'r fath yn cael eu storio ar ffurf electronig, ar ffurf y gellir cyflwyno'r cofnodion ar ffurf weladwy a darllenadwy yn rhwydd ohoni.

(2) Rhaid i ddeiliad y drwydded gadw'r holl gofnodion o'r fath am 3 blynedd o leiaf, gan ddechrau â'r dyddiad y crëwyd y cofnod.

Defnyddio anifeiliaid, nifer yr anifeiliaid a'r mathau o anifeiliaid

3.—(1) Ni chaniateir defnyddio unrhyw anifeiliaid, neu unrhyw fathau o anifeiliaid, ac eithrio'r anifeiliaid hynny a'r mathau hynny o anifeiliaid a bennir yn y drwydded, mewn perthynas â'r gweithgaredd trwyddedadwy perthnasol.

(2) Ni chaniateir i nifer yr anifeiliaid a gedwir ar gyfer y gweithgaredd trwyddedadwy ar unrhyw adeg fod yn fwy na'r uchafswm sy'n rhesymol gan ystyried y cyfleusterau a'r staffio ar unrhyw fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy.

Staffio

4.—(1) Rhaid i niferoedd digonol o bobl sy'n gymwys at y diben fod ar gael i ddarparu lefel o ofal sy'n sicrhau y diwellir anghenion lles pob anifail.

(2) Rhaid i ddeiliad y drwydded neu reolwr dynodedig ac unrhyw staff a gyflogir i ofalu am yr anifeiliaid feddu ar gymhwysedd i adnabod ymddygiad arferol y rhywogaethau o dan eu gofal ac i adnabod arwyddion poen, dioddefaint, anaf, clefyd neu

ymddygiad annormal, ac i gymryd camau priodol i liniaru neu atal yr effeithiau hynny.

(3) Rhaid i ddeiliad y drwydded ddarparu polisi hyfforddiant ysgrifenedig, sy'n cydymffurfio â gofynion paragraff 9 ar gyfer yr holl staff, a sicrhau y rhoddir y polisi hwnnw ar waith.

Amgylchedd addas

5.—(1) Rhaid i bob ardal, cyfarpar ac offer y mae gan yr anifeiliaid fynediad iddynt beri'r risgiau lleiaf posibl o achosi anaf, salwch a dianc, a rhaid iddynt fod wedi eu hadeiladu o ddeunydd cadarn, diogel a gwydn, bod mewn cyflwr da a bod wedi eu cynnal a'u cadw'n dda.

(2) Rhaid cadw anifeiliaid ar bob adeg mewn amgylchedd sy'n addas i'w rhywogaeth a'u cyflwr (gan gynnwys statws iechyd ac oedran) mewn cysylltiad ag—

- (a) eu hanghenion ymddygiadol;
- (b) ei sefyllfa, faint o le sydd ar gael, ansawdd yr aer, glendid a'r tymheredd;
- (c) ansawdd y dŵr (pan fo'n berthnasol);
- (d) lefelau sŵn;
- (e) lefelau goleuni;
- (f) awyriad.

(3) Rhaid i staff sicrhau bod yr anifeiliaid yn cael eu cadw'n lân ac yn gyfforddus.

(4) Pan fo'n briodol i'r rhywogaeth, rhaid darparu ardal doiled a chyfleoedd i'r anifeiliaid fynd i'r toiled.

(5) Rhaid i weithdrefnau fod yn eu lle i sicrhau bod y llety ac unrhyw gyfarpar ynddo yn cael eu glanhau mor aml ag y bo'n angenrheidiol, ac y cynhelir safonau hylendid da, a rhaid bod yn bosibl i lanhau a diheintio'r llety yn drwyadl.

(6) Rhaid cludo a thrin yr anifeiliaid mewn modd (gan gynnwys, er enghraifft, mewn perthynas â llety, tymheredd, awyru ac amllder) sy'n eu diogelu rhag poen, dioddefaint, anafiadau a chlefydau.

(7) Rhaid i'r holl anifeiliaid fod yn hygyrch i'r staff ac ar gyfer arolygu a rhaid bod digon o oleuni i'r staff weithio'n effeithiol ac arsylwi ar yr anifeiliaid.

(8) Rhaid darparu'r holl adnoddau mewn ffordd (er enghraifft o ran amllder, lleoliad a mynedfeydd) sy'n lleihau ymddygiad cystadleuol neu oruchafiaeth anifeiliaid unigol.

(9) Ni chaniateir gadael yr anifeiliaid heb neb i ofalu amdanynt mewn unrhyw sefyllfa, nac am unrhyw gyfnod, sy'n debygol o beri gofid iddynt.

Deiet addas

6.—(1) Rhaid darparu deiet i'r anifeiliaid sy'n addas o ran ansawdd, maint ac amllder, a rhaid cyflwyno unrhyw fwydydd anifeiliaid newydd yn raddol er mwyn caniatáu i'r anifeiliaid ddod i arfer â hwy.

(2) Rhaid monitro cymeriant bwyd anifeiliaid a (pan fo'n briodol) dŵr, a rhaid cofnodi unrhyw broblemau a mynd i'r afael â hwy.

(3) Rhaid i'r bwyd anifeiliaid â'r dŵr yfed a ddarperir i'r anifeiliaid fod heb ei ddifetha a heb ei halogi.

(4) Rhaid gallu glanhau a diheintio daliedyddion bwyd anifeiliaid a dŵr yfed, neu rhaid iddynt fod yn rhai untro.

(5) Rhaid darparu mynediad parhaus i ddŵr yfed ffres a glân mewn daliedydd addas i'r rhywogaethau sydd ei angen.

(6) Pan fo bwyd anifeiliaid yn cael ei baratoi ar y fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy, rhaid bod cyfleusterau hylan ar gael ar gyfer ei baratoi, gan gynnwys arwyneb gwaith, dŵr rhedegog poeth ac oer a chyfleusterau storio.

Monitro ymddygiad a hyfforddi anifeiliaid

7.—(1) Rhaid cyfoethogi'r amgylchedd mewn ffordd weithredol ac effeithiol i'r anifeiliaid sydd yn unrhyw amgylcheddau dan do ac yn yr awyr agored.

(2) O ran rhywogaethau y mae eu lles yn dibynnu'n rhannol ar ymarfer corff, rhaid darparu cyfleoedd ymarfer corff sy'n llesol i iechyd corfforol a meddyliol yr anifeiliaid, oni bai bod cyngor gan filfeddyg yn awgrymu fel arall.

(3) Rhaid monitro ymddygiad yr anifeiliaid ac unrhyw newidiadau o ran eu hymddygiad a rhaid gofyn am gyngor, fel y bo'n briodol ac yn ddi-oed, gan filfeddyg neu, yn achos pysgod, gan unrhyw berson sy'n gymwys i roi cyngor o'r fath, os canfyddir ymddygiad andwyol neu annormal.

(4) Pan fônt yn cael eu defnyddio, ni chaniateir i ddulliau hyfforddi neu gyfarpar hyfforddi achosi poen, dioddefaint neu anaf.

(5) Rhaid rhoi cyfleoedd addas a digonol i bob anifail anaeddfed—

- (a) dysgu sut i ryngweithio â phobl, â'i rywogaeth ei hun ac ag anifeiliaid eraill pan fo rhyngweithio o'r fath yn fuddiol i'w les, a
- (b) ymgynefino â seiniau, gwrthrychau a gweithgareddau yn ei amgylchedd.

Trin anifeiliaid a rhyngweithio ag anifeiliaid

8.—(1) Rhaid i'r holl bobl sy'n gyfrifol am ofalu am yr anifeiliaid fod yn gymwys o ran trin pob anifail yn briodol i'w ddiogelu rhag poen, dioddefaint, anaf neu glefyd.

(2) Rhaid cadw'r anifeiliaid ar wahân neu mewn grwpiau cymdeithasol cydnaws addas sy'n briodol i'r rhywogaeth ac i'r anifeiliaid unigol ac ni chaniateir i unrhyw anifeiliaid o rywogaeth gymdeithasol gael eu hynysu na'u cadw ar wahân oddi wrth anifeiliaid eraill o'r un rywogaeth am unrhyw gyfnod sy'n hwy nag y bo'n angenrheidiol.

(3) Rhaid i anifeiliaid gael cyfleoedd o leiaf bob dydd i ryngweithio â phobl pan fo'r rhyngweithio hwnnw yn llesol iddynt.

Diogelu rhag poen, dioddefaint, anafiadau a chlefydau

9.—(1) Rhaid i weithdrefnau ysgrifenedig—

- (a) bod yn eu lle ac ar waith o ran—
 - (i) cyfundrefnau bwydo;
 - (ii) cyfundrefnau glanhau;
 - (iii) cludiant;
 - (iv) atal clefydau a rheoli eu lledaeniad;
 - (v) monitro a sicrhau iechyd a lles yr holl anifeiliaid;
 - (vi) anifail yn marw neu yn dianc (gan gynnwys storio carcasau);
- (b) bod yn eu lle o ran gofalu am yr anifeiliaid yn dilyn atal dros dro neu ddirymu'r drwydded neu yn ystod argyfwng ac ar ôl argyfwng.

(2) Rhaid sicrhau bod yr holl bobl sy'n gyfrifol am ofalu am yr anifeiliaid yn llwyr ymwybodol o'r gweithdrefnau hyn.

(3) Rhaid i gyfleusterau ynysu priodol, mewn cyfleusterau hunangynhwysol ar wahân, fod ar gael i ofalu am anifeiliaid sâl, anifeiliaid a anafwyd neu anifeiliaid a all fod yn heintus.

(4) Rhaid cymryd pob rhagofal rhesymol i atal a rheoli lledaeniad clefydau heintus, pathogenau a pharasitiaid ymhlith yr anifeiliaid ac ymhlith pobl.

(5) Rhaid storio a gwaredu'r holl garthion a'r holl wasarn budr mewn modd hylan ac yn unol ag unrhyw ddeddfwriaeth berthnasol.

(6) Rhaid i anifeiliaid sy'n sâl neu wedi eu hanafu gael sylw prydlon gan filfeddyg neu, yn achos pysgod, gan berson cymwys priodol, a rhaid dilyn cyngor y milfeddyg hwnnw neu, yn achos pysgod, y person cymwys hwnnw.

(7) Pan fo'n angenrheidiol, rhaid i anifeiliaid dderbyn triniaeth ataliol gan berson cymwys priodol.

(8) Rhaid i ddeiliad y drwydded gofrestru â milfeddyg sy'n meddu ar lefel briodol o brofiad ym maes gofynion iechyd a lles unrhyw anifeiliaid a bennir yn y drwydded, a rhaid i fanylion cyswllt y milfeddyg hwnnw fod ar gael yn rhwydd i'r holl staff ar y fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy.

(9) Rhaid storio meddyginiaethau ar brescripsiwn yn saff ac yn ddiogel er mwyn eu diogelu rhag mynediad heb awdurdod, ar y tymheredd cywir, a rhaid iddynt gael eu defnyddio yn unol â chyfarwyddiadau'r milfeddyg.

(10) Rhaid i feddyginiaethau ac eithrio meddyginiaethau ar brescripsiwn gael eu storio, eu defnyddio a'u gwaredu yn unol â chyfarwyddiadau'r gwneuthurwr neu'r milfeddyg.

(11) Rhaid i gynnyrch glanhau fod yn addas, yn ddiogel ac yn effeithiol yn erbyn pathogenau sy'n peri risg i'r anifeiliaid, a rhaid iddynt gael eu defnyddio, eu storio a'u gwaredu yn unol â chyfarwyddiadau'r gwneuthurwr a'u defnyddio mewn ffordd sy'n atal gofid neu ddiodefaint i'r anifeiliaid.

(12) Ni chaniateir i unrhyw berson ewthaneiddio anifail ac eithrio milfeddyg neu berson a awdurdodwyd gan filfeddyg yn berson cymwys at y diben hwnnw neu yn achos pysgod, person sy'n gymwys at y diben hwnnw.

(13) Rhaid archwilio pob anifail o leiaf unwaith bob dydd, ac yn fwy rheolaidd fel y bo'n angenrheidiol i chwilio am unrhyw arwyddion poen, diodefaint, anafiadau, clefydau neu ymddygiad annormal, a rhaid archwilio anifeiliaid hyglwyf yn fwy aml.

(14) Rhaid cofnodi unrhyw arwyddion poen, diodefaint, anafiadau, clefydau neu ymddygiad annormal, a rhaid gofyn am gyngor, a chynghor pellach (os oes angen) gan filfeddyg (neu yn achos pysgod, gan berson cymwys priodol) a dilyn y cynghor hwnnw.

Argyfyngau

10.—(1) Rhaid i gynllun argyfwng ysgrifenedig sy'n dderbyniol i'r awdurdod lleol fod yn ei le, yn hysbys ac ar gael i'r holl staff ar y fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy, a rhaid dilyn y cynllun hwnnw pan fo'n angenrheidiol i sicrhau y cymerir camau priodol i ddiogelu yr holl bobl ac anifeiliaid ar y fangre yn achos tân neu pe bai systemau gwresogi, awyru ac awyriad neu hidlo hanfodol yn torri i lawr, neu argyfyngau eraill yn codi.

(2) Rhaid i'r cynllun gynnwys manylion y camau sydd i'w cymryd mewn argyfwng i fynd â'r anifeiliaid ymaith pe bai'r fangre yn mynd i gyflwr nad yw'n

addas i fyw ynddo, a rhestr o rifau ffôn mewn argyfwng sy'n cynnwys y gwasanaeth tân a'r heddlu.

(3) Rhaid i ddrysau a gatiau allanol fod yn gloadwy.

(4) Rhaid i ddeiliad allweddi dynodedig sydd â mynediad i'r holl fannau i anifeiliaid ar bob adeg fod o fewn pellter teithio rhesymol i'r fangre ac ar gael i fod yn bresennol mewn argyfwng.

ATODLEN 3

Amodau penodol: gwerthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes

Dehongli

1. Yn yr Atodlen hon—

ystyr “darpar berchennog” (“*prospective owner*”) yw person sy’n prynu anifail i’w gadw neu i gael ei gadw fel anifail anwes;

ystyr “mangre” (“*premises*”) yw’r fangre lle y cynhelir y gweithgaredd trwyddedadwy o werthu anifeiliaid fel anifeiliaid anwes (neu gyda’r bwriad o’u hailwerthu’n ddiweddarach fel anifeiliaid anwes);

ystyr “prynwr” (“*purchaser*”) yw person sy’n prynu anifail i’w gadw fel anifail anwes neu gyda’r bwriad o’i ailwerthu’n ddiweddarach fel anifail anwes.

Cofnodion a hysbysebion

2.—(1) Rhaid cadw cofrestr o’r holl anifeiliaid, neu yn achos pysgod, yr holl grwpiau o bysgod, ar y fangre, a rhaid iddi gynnwys—

- (a) enw llawn cyflenwr yr anifail,
- (b) rhyw yr anifail (pan fo’n hysbys),
- (c) (ac eithrio yn achos pysgod) oedran yr anifail (pan fo’n hysbys),
- (d) manylion unrhyw driniaeth filfeddygol (pan fo’n hysbys),
- (e) dyddiad geni’r anifail neu, os caffaelwyd yr anifail gan ddeiliad y drwydded, dyddiad ei gaffael,
- (f) dyddiad gwerthu’r anifail gan ddeiliad y drwydded, ac
- (g) dyddiad marwolaeth yr anifail (os yw’n gymwys).

(2) Pan fo anifail yn cael unrhyw driniaeth feddygol—

- (a) rhaid nodi’r ffaith honno yn glir—
 - (i) yn ysgrifenedig nesaf ato, neu
 - (ii) (pan fo’n briodol) drwy ei labelu yn unol â hynny, a
- (b) ni chaniateir ei werthu.

(3) Rhaid i unrhyw hysbyseb ar gyfer gwerthu anifail—

- (a) cynnwys rhif trwydded deiliad y drwydded,

- (b) pennu'r awdurdod lleol a ddyroddodd y drwydded,
- (c) cynnwys ffotograff adnabyddadwy o'r anifail sy'n cael ei hysbysebu,
- (d) (ac eithrio yn achos pysgod) dangos oedran yr anifail sy'n cael ei hysbysebu,
- (e) datgan ym mha wlad y mae'r anifail yn byw ac y mae'n cael ei werthu ohoni, ac
- (f) datgan y wlad y mae'r anifail yn tarddu ohoni.

Darpar werthiannau: gofal anifeiliaid anwes a chyngor ynghylch hynny

3.—(1) Rhaid i ddeiliad y drwydded a'r holl staff sicrhau bod unrhyw gyfarpar ac ategolion sy'n cael eu gwerthu gydag anifail yn addas i'r anifail.

(2) Rhaid i ddeiliad y drwydded a'r holl staff sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei darparu i'r darpar berchennog ar ofal priodol yr anifail gan gynnwys mewn perthynas â—

- (a) bwydo,
- (b) llety,
- (c) trin,
- (d) hwsmonaeth,
- (e) disgwyliad oes ei rywogaeth,
- (f) darparu ategolion addas, ac
- (g) gofal milfeddygol.

(3) Rhaid i ddeunyddiau cyfeirio priodol ynghylch gofal yr holl anifeiliaid sydd ar werth gael eu harddangos a'u darparu i'r darpar berchennog.

(4) Rhaid bod deiliad y drwydded a'r holl staff wedi cael hyfforddiant addas i roi cyngor i ddarpar berchnogion ynghylch yr anifeiliaid sy'n cael eu gwerthu.

(5) Rhaid i ddeiliad y drwydded a'r holl staff sicrhau bod y prynwr yn cael ei hysbysu ynghylch y wlad y mae'r anifail yn tarddu ohoni a'i rywogaeth, a phan fo'n hysbys, oedran, rhyw a chofnod milfeddygol yr anifail sy'n cael ei werthu.

Llety addas

4.—(1) Rhaid cadw anifeiliaid mewn llety sy'n lleihau straen, gan gynnwys straen a achosir gan anifeiliaid eraill a'r cyhoedd.

(2) Pan fo aelodau o'r cyhoedd yn gallu gweld yr anifeiliaid neu ddod i gysylltiad â hwy, rhaid bod arwyddion wedi eu gosod i annog pobl i beidio ag aflonyddu ar yr anifeiliaid.

(3) Rhaid cadw anifeiliaid gwyllt peryglus (os oes rhai) mewn caetsys sy'n ddiogel ac y gellir eu cloi ac sy'n addas ar gyfer y rhywogaeth.

(4) At ddibenion is-baragraff (3), ystyr “anifail gwyllt peryglus” yw anifail o fath a bennir yng ngholofn gyntaf yr Atodlen i Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976(1).

Gwerthu anifeiliaid

5.—(1) Ni chaniateir i unrhyw anifail o'r disgrifiadau a ganlyn gael ei werthu fel anifail anwes, neu ei werthu gyda'r bwriad o'i ailwerthu fel anifail anwes, gan ddeiliad y drwydded neu ar ei ran—

- (a) mamaliaid heb eu diddyfnu;
- (b) mamaliaid a ddidddyfnwyd ar oedran na ddylent fod wedi eu diddyfnu arno;
- (c) anifeiliaid nad ydynt yn famaliaid nad ydynt yn gallu bwydo eu hunain;
- (d) cŵn bach, cathod bach, ffuredau neu gwningod iau nag 8 wythnos oed;
- (e) cŵn bach neu gathod bach nad oeddent wedi eu bridio gan ddeiliad y drwydded yn y fangre.

(2) Rhaid cwblhau gwerthiant ci yng ngŵydd y prynwr ar y fangre.

Diogelu rhag poen, dioddefaint, anafiadau a chlefydau

6.—(1) Rhaid i'r holl anifeiliaid sydd ar werth fod mewn cyflwr da o ran eu hiechyd.

(2) Ni chaniateir i unrhyw anifail sydd â chyflwr sy'n debygol o effeithio ar ansawdd ei fywyd gael ei symud, ei drosglwyddo neu ei gynnig ar werth, ond caniateir ei symud i gyfleuster ynysu neu gyfleuster gofal milfeddygol os yw hynny'n angenrheidiol hyd nes i'r anifail wella.

(3) Wrth drefnu i dderbyn anifeiliaid, rhaid i ddeiliad y drwydded wneud ymdrechion rhesymol i sicrhau y cânt eu cludo mewn dull addas.

(4) Rhaid cludo anifeiliaid neu eu traddodi i brynwyr mewn cynwysyddion addas ar gyfer y rhywogaeth a hyd disgwyliedig y daith.

(1) 1976 p. 38. Amnewidiwyd yr Atodlen o ran Cymru a Lloegr gan erthygl 2 o O.S. 2007/2465.

ATODLEN 4

Personau na chaniateir iddynt wneud cais am drwydded

1. Person a oedd ar unrhyw adeg yn ddeiliad trwydded a ddirymwyd o dan reoliad 14 o'r Rheoliadau hyn.

2. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 33 o Ddeddf Llesiant Anifeiliaid (Gogledd Iwerddon) 2011(1).

3. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 34 o'r Ddeddf.

4. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 40(1) a (2) o Ddeddf Iechyd a Lles Anifeiliaid (Yr Alban) 2006(2).

5. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 6(2) o Ddeddf Anifeiliaid Gwyllt Peryglus 1976(3) rhag cadw anifail gwyllt peryglus.

6. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 5(3) o Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951(4) rhag cadw siop anifeiliaid anwes.

7. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 1(1) o Ddeddf Diogelu Anifeiliaid (Diwygio) 1954(5) rhag cael gwarchodaeth anifail.

8. Person sydd wedi ei anghymwyso o dan adran 3 o Ddeddf Diogelu Anifeiliaid 1911(6) rhag bod yn berchen ar anifail.

-
- (1) 2011 p. 16.
(2) 2006 dsa 11.
(3) 1976 p. 38; diwygiwyd adran 6(2) ond nid yw'r diwygiadau yn berthnasol.
(4) Diwygiwyd adran 5(3) gan baragraff 3(2) o Atodlen 3 i Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006.
(5) 1954 p. 40 (2 & 3 Eliz 2); diddymwyd adran 1 gan Atodlen 4 i Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006.
(6) 1911 p. 27 (1 & 2 Geo 5); diddymwyd adran 3 gan Atodlen 4 i Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006.

ATODLEN 5

Diddymiadau a diwygiadau canlyniadol

Deddf Anifeiliaid Anwes 1951

1. Mae adran 1(1) o Ddeddf Anifeiliaid Anwes 1951 (cyfyngiad ar gadw siop anifeiliaid anwes) yn peidio â chael effaith o ran Cymru.

Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Lloegr) 2018

2. Yn Atodlen 6(1)(c)(ii) i Reoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Lloegr) 2018(1), yn lle “the Pet Animals Act 1951 to keep the shop” rhodder “regulations 2 and 4 of the Animal Welfare (Licensing of Activities Involving Animals) (Wales) Regulations 2021”.

(1) SI 2014/486

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I:	Cabinet
DYDDIAD:	02 11 2021
LLEOLIAD:	Cyfarfod Rhithiol
TEITL:	Cyflwyniad i Reoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021; sy'n cyflwyno gwaharddiad gwerthiant trydydd parti o ran cŵn bach (a chathod bach) (Cyfraith "Lucy") yng Nghymru. Trosolwg o'r sefyllfa gyfredol o ran sefydliadau trwyddedig i fagu cŵn yng Ngheredigion.

PWRPAS YR ADRODDIAD: I roi adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau lachach a gynhaliwyd ar 22 Medi 2021.

CEFNDIR:

Yn ei gyfarfod ar 22 Medi 2021, bu Aelodau Pwyllgor Trosolwg a chraffu Cymunedau lachach yn ystyried yr Adroddiad Lles Anifeiliaid.

Ar 19 Medi 2018, cyflwynodd Aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau lachach gynnig i'r Cyngor Lawn yn cefnogi Ymgyrch Genedlaethol Cyfraith Lucy i wahardd gwerth cŵn bac gan drydydd partiön. Mae Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021, yn dod â'r gwaharddiad hwn i mewn i ddeddfwriaeth a daeth i rym ar 10 Medi 2021. Mae'r ddeddfwriaeth hon yn gwahardd gwerthu cŵn bach a chathod bach gan drydydd partiön ac yn ogystal â gosod safonau uwch o lesiant ar 'siopau anifeiliaid anwes.

Cyflwynodd Heddwyn Evans wybodaeth ar sefyllfa bresennol Ceredigion ac esboniodd bet fyddai'r sefyllfa newydd.

Yn dilyn trafodaeth, gofynnwyd i Aelodau'r Pwyllgor ystyried yr argymhelliad canlynol:

ARGYMHELLIAD:

- Argymell cymeradwyo'r cynnwys a goblygiadau'r adroddiad; a
- Bod y gofynion gorfodi ychwanegol ar y Gwasanaeth Diogelu'r Cyhoedd yn cael eu nodi

Cytunodd yr aelodau i argymell bod y Cabinet yn cymeradwyo fel y nodir uchod.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddogion am ddod a chyflwyno mewn modd clir a chryno.

Cynghorydd Bryan Davies
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau lachach